

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUĐOK SÚDNEHO DVORA (štvrtá komora)

z 13. júla 2023*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Smernica 93/13/EHS – Nekalé podmienky v spotrebiteľských zmluvách – Článok 6 ods. 1 – Všeobecné podmienky zmluvy o hypotekárnom úvere prehlásené vnútroštátnymi súdmi za neplatné – Súdny prostriedok nápravy – Uznanie nároku pred akýmkoľvek spochybnením – Vnútroštátna právna úprava, ktorá vyžaduje, aby spotrebiteľ voči dotknutému predajcovi alebo dodávateľovi podnikol kroky pred začatím súdneho konania na to, aby mu nebola uložená povinnosť nahradiť trovy konania – Zásada riadneho výkonu spravodlivosti – Právo na účinnú súdnu ochranu“

Vo veci C-35/22,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Audiencia Provincial de Málaga (Provinčný súd Malaga, Španielsko) zo 14. decembra 2021 a doručený Súdnemu dvoru 17. januára 2022, ktorý súvisí s konaním:

CAJASUR Banco SA

proti

JO,

IM,

SÚDNY DVOR (štvrtá komora),

v zložení: predseda štvrtej komory C. Lycourgos, podpredseda Súdného dvora L. Bay Larsen, vykonávajúci funkciu sudcu štvrtej komory, sudcovia L. S. Rossi, S. Rodin (spravodajca) a O. Spineanu-Matei,

generálny advokát: A. M. Collins,

tajomník: L. Carrasco Marco, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 11. januára 2023,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

– CAJASUR Banco SA, v zastúpení: V. Rodríguez de Vera Casado,

* Jazyk konania: španielčina.

– španielska vláda, v zastúpení: A. Pérez-Zurita Gutiérrez, J. Ruiz Sánchez a J. Rodríguez de la Rúa Puig, splnomocnení zástupcovia,

– Európska komisia, v zastúpení: J. Baquero Cruz a N. Ruiz García, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 2. marca 2023,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 6 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (Ú. v. ES L 95, 1993, s. 29; Mim. vyd. 15/002, s. 288).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi bankovou spoločnosťou CAJASUR Banco SA na jednej strane a JO a IM na druhej strane vo veci trov konania začatého poslednými menovanými, ktorého predmetom je určenie neplatnosti podmienky všeobecných podmienok zmluvy o hypotekárnom úvere najmä z dôvodu nekalej povahy tejto podmienky.

Právny rámec

Právo Únie

- 3 Podľa článku 6 ods. 1 smernice 93/13:

„Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.“

- 4 Článok 7 ods. 1 tejto smernice stanovuje:

„Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému [ďalšiemu – *neoficiálny preklad*] uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.“

Španielske právo

- 5 Podľa článku 1303 Código Civil (Občiansky zákonník):

„Ak je určitý záväzok vyhlásený za neplatný, zmluvné strany si musia navzájom vrátiť veci, ktoré boli predmetom tejto zmluvy, prírastky týchto vecí a sumu zaplatenú ako protiplnenie za tieto veci vrátane úrokov, s výnimkou prípadov stanovených v nasledujúcich článkoch.“

- 6 Článok 395 Ley 1/2000 de Enjuiciamiento Civil (zákon č. 1/2000 Civilný sporový poriadok) zo 7. januára 2000 (BOE č. 7 z 8. januára 2000, s. 575) v znení uplatniteľnom na spor vo veci samej (ďalej len „LEC“), ktorý upravuje režim uloženia povinnosti nahradiť trovy konania v prípade uznania nároku, stanovuje:

„1. Ak sa žalobný nárok uzná pred akýmkoľvek spochybnením, nie je potrebné uložiť nijakému z účastníkov konania povinnosť nahradiť trovy konania, pokiaľ súd riadne neodôvodní, že žalovaný nekonal v dobrej viere.

Nedostatok dobrej viery žalovaného sa považuje za preukázaný, ak pred podaním žaloby žalobca zaslal žalovanému odôvodnenú a doloženú výzvu na zaplatenie, alebo ak sa začalo mediačné konanie, alebo ak bol žalovanému zaslaný návrh na zmier.“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 7 Účastníci konania vo veci samej uzavreli zmluvu o hypotekárnom úvere. V roku 2018 JO a IM podali žalobu na Juzgado de Primera Instancia n° 18 bis de Málaga (Súd prvého stupňa č. 18a Málaga, Španielsko), ktorou sa domáhali vyhlásenia neplatnosti podmienky všeobecných podmienok tejto zmluvy, týkajúcej sa poplatkov za hypotekárny úver, a vrátenia sumy zaplatenej na základe tejto podmienky z dôvodu jej nekalej povahy. Po podaní tejto žaloby CAJASUR Banco uznala nekalú povahu uvedenej podmienky, ale vzhľadom na to, že suma požadovaná v tejto súvislosti bola neprimerane vysoká, súhlasila s náhradou len jej časti.
- 8 Rozsudkom z 2. marca 2020 Juzgado de Primera Instancia n° 18a de Málaga (Súd prvého stupňa č. 18a Málaga) vyhlásil tú istú podmienku za absolútne neplatnú z dôvodu jej nekalej povahy a z tohto dôvodu uložil banke CAJASUR Banco povinnosť jednak vrátiť JO a IM časť požadovanej sumy a jednak nahradiť trovy konania.
- 9 CAJASUR Banco podala odvolanie na Audiencia Provincial de Málaga (Provinčný súd Málaga, Španielsko), ktorý je vnútroštátnym súdom, len v rozsahu, v akom sa týka tohto uloženia povinnosti nahradiť trovy konania. Tvrdí, že vzhľadom na to, že uznala nárok pred akýmkoľvek spochybnením, je uvedené uloženie povinnosti nahradiť trovy konania v rozpore s článkom 395 LEC, keďže tento článok stanovuje, že povinnosť nahradiť trovy konania možno uložiť len vtedy, ak sa zistí, že žalovaný nekonal v dobrej viere. V tejto súvislosti pripomína, že podľa uvedeného článku sa nedostatok dobrej viery považuje za preukázaný, ak sa pred podaním žaloby zaslala žalovanému odôvodnená a doložená výzva na zaplatenie, alebo ak sa voči žalovanému začalo mediačné konanie, alebo ak mu bol zaslaný návrh na zmier.
- 10 Ako vyplýva z návrhu na začatie prejudiciálneho konania, toto stanovisko je v súlade s ustálenou judikatúrou Tribunal Supremo (Najvyšší súd, Španielsko), ktorá sa týka uplatňovania toho istého článku.
- 11 Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania tiež vyplýva, že JO a IM pred podaním žaloby nepodnikli voči banke CAJASUR Banco žiadne kroky.

12 Za týchto podmienok Audiencia Provincial de Málaga (Provinčný súd Malaga) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

- „1. Je v rozpore s právom na účinný prostriedok nápravy a s článkom 47 Charty základných práv Európskej únie, ak sa od spotrebiteľa na to, aby vyhlásenie všeobecnej podmienky určitej zmluvy za neplatnú z dôvodu, že je nekalá, spôsobovalo všetky účinky týkajúce sa náhrady (vrátane trov konania) spojené s touto neplatnosťou na základe článku 6 ods. 1 smernice [93/13] vyžaduje, aby pred začatím súdneho konania najprv uplatnil svoj nárok mimosúdnou výzvou?
2. Je v súlade s právom na náhradu v plnom rozsahu a s efektivitou práva Európskej únie a článku 6 ods. 1 smernice 93/13, ak sa určí kritérium na uloženie povinnosti nahradiť náklady vynaložené v súvislosti so súdnym konaním v závislosti od toho, či tento spotrebiteľ najprv zaslal dotknutej finančnej inštitúcii mimosúdnou výzvu na účely odstránenia takejto podmienky zo zmluvy?“

O prípustnosti

- 13 Podľa španielskej vlády treba návrh na začatie prejudiciálneho konania vyhlásiť za neprípustný, keďže vnútroštátny súd správne neuviedol právne a skutkové okolnosti konania vo veci samej. Vnútroštátny súd totiž neposkytol Súdnemu dvoru skutkové a právne okolnosti potrebné na užitočnú odpoveď na položené otázky, ktoré majú hypotetickú povahu, pretože v súlade s vnútroštátnym právom mohol tento súd rozhodnúť spor vo veci samej bez toho, aby v tejto súvislosti položil Súdnemu dvoru prejudiciálnu otázku.
- 14 Treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry má v rámci konania podľa článku 267 ZFEÚ, ktoré je založené na jasnom rozdelení úloh medzi vnútroštátnymi súdmi a Súdnym dvorom, výlučne vnútroštátny súd právomoc zistiť a posúdiť skutkový stav v spore vo veci samej, ako aj vykladať a uplatňovať vnútroštátne právo. Rovnako prislúcha výlučne vnútroštátnemu súdu, ktorému bol spor predložený a ktorý musí prevziať zodpovednosť za vydané súdne rozhodnutie, aby s prihliadnutím na osobitosti veci posúdil tak nevyhnutnosť, ako aj relevantnosť otázok, ktoré kladie Súdnemu dvoru. V dôsledku toho, ak sa predložené otázky týkajú výkladu práva Únie, je Súdny dvor v zásade povinný rozhodnúť (rozsudky zo 14. júna 2012, Banco Español de Crédito, C-618/10, EU:C:2012:349, bod 76, ako aj z 22. septembra 2022, Servicios prescriptor y medios de pagos EFC, C-215/21, EU:C:2022:723, bod 26).
- 15 Súdny dvor môže zamietnuť návrh vnútroštátneho súdu na začatie prejudiciálneho konania len vtedy, ak je zjavné, že požadovaný výklad práva Únie nemá nijakú súvislosť s existenciou alebo predmetom sporu vo veci samej, pokiaľ ide o hypotetický problém, alebo ak Súdny dvor nemá k dispozícii skutkové a právne podklady nevyhnutné na užitočné zodpovedanie otázok, ktoré sú mu položené (rozsudky zo 14. júna 2012, Banco Español de Crédito, C-618/10, EU:C:2012:349, bod 77, ako aj z 22. septembra 2022, Servicios prescriptor y medios de pagos EFC, C-215/21, EU:C:2022:723, bod 27).
- 16 V prejednávanej veci o taký prípad nejde.

- 17 Treba totiž konštatovať, že návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka najmä výkladu článku 6 ods. 1 smernice 93/13 a jeho cieľom je určiť, či toto ustanovenie bráni takému pravidlu vnútroštátneho práva, ako je článok 395 LEC, týkajúci sa rozdelenia trov súdnych konaní začatých spotrebiteľmi s cieľom uplatniť si práva, ktoré im vyplývajú z tejto smernice.
- 18 Okrem toho zo spisu, ktorý má Súdny dvor k dispozícii, vyplýva, že podľa článku 395 LEC, ako ho vykladá vnútroštátna judikatúra, hrozí, že spotrebiteľovi bude v zmysle smernice 93/13 uložená povinnosť nahradiť trovy konania o žalobe, ktorú podal v súvislosti s podmienkami zmluvy uzavretej s predajcom alebo dodávateľom napriek tomu, že príslušný súd konštatoval nekalú povahu jednej z týchto podmienok.
- 19 S prihliadnutím na predchádzajúce úvahy treba konštatovať, že návrh na začatie prejudiciálneho konania je prípustný.

O veci samej

- 20 Hoci vnútroštátny súd svojou prvou otázkou odkazuje najmä na článok 47 Charty základných práv Európskej únie, z odôvodnenia rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že tento súd sa v podstate pýta na výklad článku 6 smernice 93/13 s prihliadnutím na rozsah zásady efektivity, ktorá je uvedená v druhej otázke.
- 21 Treba preto vychádzať z toho, že svojimi otázkami, ktoré treba preskúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 6 ods. 1 smernice 93/13 v spojení so zásadou efektivity vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej v prípade, že spotrebiteľ nepodnikol kroky pred začatím súdneho konania voči predajcovi alebo dodávateľovi, s ktorým uzavrel zmluvu obsahujúcu nekalú podmienku, tento spotrebiteľ musí znášať svoje vlastné trovy konania, ktoré začal voči tomuto predajcovi alebo dodávateľovi s cieľom uplatniť si práva, ktoré mu zaručuje smernica 93/13, ak uvedený predajca alebo dodávateľ uznal nárok uvedeného spotrebiteľa pred akýmkoľvek spochybnením, hoci bola konštatovaná nekalá povaha tejto podmienky.
- 22 Na úvod treba pripomenúť, že vzhľadom na povahu a význam verejného záujmu, na ktorom spočíva ochrana spotrebiteľov, ktorí sa voči predajcom alebo dodávateľom nachádzajú v nevýhodnejšom postavení, smernica 93/13, ako vyplýva z článku 7 ods. 1 tejto smernice v spojení s jej dvadsiatym štvrtým odôvodnením, ukladá členským štátom povinnosť stanoviť primerané a účinné prostriedky, „ktoré by zabránili ďalšiemu uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov“ (rozsudok z 30. apríla 2014, Kásler a Káslerné Rábai, C-26/13, EU:C:2014:282, bod 78, ako aj citovaná judikatúra).
- 23 V súlade s ustálenou judikatúrou v prípade neexistencie osobitnej právnej úpravy Únie v danej oblasti patria podmienky uplatnenia ochrany spotrebiteľov stanovenej v smernici 93/13 do pôsobnosti vnútroštátneho právneho poriadku členských štátov na základe zásady ich procesnej autonómie. Tieto podmienky však nesmú byť menej priaznivé než podmienky upravujúce podobné vnútroštátne situácie (zásada ekvivalencie), ani byť upravené tak, aby výkon práv priznaných právnym poriadkom Únie v praxi znemožňovali alebo nadmerne sťažovali (zásada efektivity) (rozsudok z 10. júna 2021, BNP Paribas Personal Finance, C-776/19 až C-782/19, EU:C:2021:470, bod 27 a citovaná judikatúra).

- 24 V tejto súvislosti z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že rozdelenie trov súdneho konania pred vnútroštátnymi súdmi patrí s výhradou dodržania zásad ekvivalencie a efektivity do procesnej autonómie členských štátov (rozsudok zo 16. júla 2020, Caixabank a Banco Bilbao Vizcaya Argentaria, C-224/19 a C-259/19, EU:C:2020:578, bod 95).
- 25 Pokiaľ ide o zásadu efektivity, o ktorú ako jedinú ide v návrhu na začatie prejudiciálneho konania, treba uviesť, že každý prípad, v ktorom je nastolená otázka, či vnútroštátne procesné ustanovenie vedie k nemožnosti alebo nadmernému sťaženiu výkonu práva Únie, sa musí skúmať s prihliadnutím na postavenie tohto ustanovenia v celom konaní, ako aj na priebeh a jeho osobitosti na jednotlivých vnútroštátnych súdoch. Z tohto hľadiska treba v prípade potreby vziať do úvahy zásady, ktoré sú základom vnútroštátneho súdneho systému, akými sú ochrana práva na obranu, zásada právnej istoty a riadneho priebehu konania (pozri najmä rozsudok z 10. júna 2021, BNP Paribas Personal Finance, C-776/19 až C-782/19, EU:C:2021:470, bod 28 a citovanú judikatúru).
- 26 Smernica 93/13 priznáva spotrebiteľovi právo obrátiť sa na súd s cieľom určiť nekalú povahu podmienky v zmluve, ktorú s ním uzavrel predajca alebo dodávateľ, a vylúčiť jej uplatnenie. Súdny dvor v tejto súvislosti rozhodol, že podmieňovanie výsledku rozdelenia trov takéhoto konania len sumami, ktoré boli zaplatené bez právneho dôvodu a ktorých vrátenie sa nariaďuje, však môže spotrebiteľa odradiť od uplatnenia tohto práva s ohľadom na poplatky spojené s prostriedkom nápravy (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 16. júla 2020, Caixabank a Banco Bilbao Vizcaya Argentaria, C-224/19 a C-259/19, EU:C:2020:578, bod 98, ako aj citovanú judikatúru).
- 27 Súdny dvor navyše rozhodol, že článok 6 ods. 1 a článok 7 ods. 1 smernice 93/13, ako aj zásada efektivity sa majú vykladať v tom zmysle, že bránia režimu, ktorý umožňuje, aby časť trov konania znášal spotrebiteľ, a to v závislosti od výšky súm zaplatených bez právneho dôvodu, ktoré sa mu vracajú v nadväznosti na vyhlásenie neplatnosti zmluvnej podmienky z dôvodu jej nekalej povahy, keďže takýto režim vytvára podstatnú prekážku, ktorá môže odradiť spotrebiteľa od uplatnenia práva na účinné súdne preskúmanie možnej nekalej povahy zmluvných podmienok, ako mu ho priznáva smernica 93/13 (rozsudok zo 16. júla 2020, Caixabank a Banco Bilbao Vizcaya Argentaria, C-224/19 a C-259/19, EU:C:2020:578, bod 99).
- 28 Treba tiež uviesť, že hoci dodržiavanie zásady efektivity nemôže v plnej miere nahradiť úplnú nečinnosť dotknutého spotrebiteľa, treba posúdiť, či vzhľadom na osobitosti dotknutého vnútroštátneho konania existuje nezanedbateľné riziko, že spotrebiteľ je odradený od dovolávania sa práv, ktoré mu vyplývajú zo smernice 93/13 [pozri v tomto zmysle rozsudok z 22. septembra 2022, Vicente (Žaloba týkajúca sa zaplatenia odmeny advokáta), C-335/21, EU:C:2022:720, bod 56 a citovanú judikatúru].
- 29 V prejednávanej veci vnútroštátny súd uvádza, že článok 395 LEC, tak ako ho vykladá Tribunal Supremo (Najvyšší súd), stanovuje, že žalovanému sa uloží povinnosť nahradiť trovy súdneho konania len vtedy, ak sa preukáže, že nekonal v dobrej viere, pričom nedostatok dobrej viery sa považuje za preukázaný, ak pred podaním žaloby žalobca zaslal žalovanému odôvodnenú a doloženú výzvu na zaplatenie, začal mediálne konanie alebo uvedenému žalovanému zaslal návrh na zmier.
- 30 V tejto súvislosti treba uviesť, že v rámci typických konaní začatých podľa článku 6 ods. 1 smernice 93/13 je „spotrebiteľ“ v zmysle tejto smernice väčšinou žalobcom a „predajca alebo dodávateľ“ v zmysle uvedenej smernice je väčšinou žalovaným, čo znamená, že článok 395 LEC, ako ho

vykladá Tribunal Supremo (Najvyšší súd), v skutočnosti vyžaduje, aby spotrebiteľ pred začatím súdneho konania zaslal dotknutému predajcovi alebo dodávateľovi odôvodnenú a doloženú výzvu na zaplatenie, alebo s týmto predajcom alebo dodávateľom začal mediačné konanie, alebo mu zaslal návrh na zmier. Naopak sa v prípade uznania nároku uvedeným predajcom alebo dodávateľom pred akýmkoľvek spochybnením predpokladá, že predajca alebo dodávateľ konal v dobrej viere a nemožno mu uložiť povinnosť nahradiť trovy konania, a to ani vtedy, ak takto začaté súdne konanie umožnilo konštatovať nekalú povahu podmienky uvedenej v dotknutej zmluve.

- 31 Hoci, ako uviedla španielska vláda, ciele sledované týmto článkom 395, a to odľahčenie vnútroštátneho súdneho systému a riadny výkon spravodlivosti, treba považovať za legitímne a ako uviedol generálny advokát v bode 48 svojich návrhov, podniknutie jedného z krokov pred podaním žaloby uvedených v tomto článku sa zdá byť pre dotknutého spotrebiteľa primeranou procesnou požiadavkou, nič to nemení na tom, že povinnosť podniknúť kroky pred podaním žaloby má v konečnom dôsledku výlučne tento spotrebiteľ.
- 32 V oblasti nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených predajcom alebo dodávateľom so spotrebiteľom, ktoré sú predmetom rozsiahlej vnútroštátnej judikatúry, by pritom takáto povinnosť mala rovnakým spôsobom zaťažovať obe zmluvné strany. Ak bola totiž nekalá povaha niektorých štandardizovaných podmienok konštatovaná ustálenou vnútroštátnou judikatúrou, možno od bankových inštitúcií očakávať, že vyvinú iniciatívu a obrátia sa na svojich klientov, ktorých zmluvy obsahujú takéto podmienky, predtým, než títo klienti podajú akýkoľvek súdny prostriedok nápravy na účely zrušenia účinkov týchto podmienok.
- 33 Okrem toho, hoci nie je vylúčené, že všeobecný záujem na riadnom výkone spravodlivosti môže sám osebe prevážiť nad osobitnými záujmami spotrebiteľov, nič to nemení na tom, že procesné pravidlá na vykonanie tohto všeobecného záujmu nesmú znemožniť alebo nadmerne sťažiť výkon práv, ktoré spotrebiteľom vyplývajú zo smernice 93/13 (pozri v tomto zmysle rozsudok z 12. februára 2015, Baczó a Vizsnyiczai, C-567/13, EU:C:2015:88, body 51 a 52, ako aj citovanú judikatúru).
- 34 Navyše taká vnútroštátna právna úprava, akou je článok 395 LEC, ktorá na dotknutého spotrebiteľa prenáša celú zodpovednosť za iniciatívu v rámci postupu pred začatím súdneho konania, nemôže podnecovať predajcov alebo dodávateľov k tomu, aby dobrovoľne a spontánne vyvodili všetky dôsledky z judikatúry týkajúcej sa nekalých zmluvných podmienok, a podporuje tak pretrvávanie účinkov týchto podmienok. Napokon tým, že takáto právna úprava kladie na tohto spotrebiteľa dodatočné finančné riziko, môže vytvoriť prekážku, ktorá môže uvedeného spotrebiteľa odradiť od výkonu jeho práva na účinné súdne preskúmanie potenciálne nekalej povahy podmienok uvedených v zmluve, ktorou je viazaný voči predajcovi alebo dodávateľovi.
- 35 Napokon spotrebiteľovi, ktorý uzavrel zmluvu obsahujúcu nekalú podmienku, nemožno vytýkať, že sa obrátil na príslušný vnútroštátny súd s cieľom uplatniť práva, ktoré mu zaručuje smernica 93/13, v prípade nečinnosti dotknutého predajcu alebo dodávateľa napriek konštatovaniu nekalej povahy podobných podmienok ustálenou vnútroštátnou judikatúrou, ktorá mala tohto predajcu alebo dodávateľa podnietiť k tomu, aby sa z vlastnej iniciatívy obrátil na tohto spotrebiteľa a čo najskôr odstránil účinky tejto nekalej podmienky.
- 36 Podľa vnútroštátneho súdu pritom existuje ustálená judikatúra Tribunal Supremo (Najvyšší súd), ktorá stanovuje nekalú povahu toho istého druhu zmluvnej podmienky, ako je podmienka dotknutá vo veci samej. V tejto súvislosti uvádza, že bankové inštitúcie majú tendenciu namiesto

toho, aby informovali spotrebiteľov o dôsledkoch vnútroštátnej judikatúry o nekalých zmluvných podmienkach, vyčkávať na doručenie predžalobnej výzvy, ktorej vyhovejú, alebo na začatie súdneho konania, pričom v takom prípade okamžite uznajú nárok pred podaním akéhokoľvek vyjadrenia k žalobe, aby sa vyhli náhrade trov konania.

- 37 Tak ako uviedol generálny advokát v bode 50 svojich návrhov, s prihliadnutím na vedomosti, ktoré je možné od týchto inštitúcií očakávať v tejto oblasti, a na nevýhodnejšie postavenie spotrebiteľov vo vzťahu k uvedeným inštitúciám, môžu správania uvedené v bode 36 tohto rozsudku predstavovať vážne indície o nedostatku dobrej viery tých istých inštitúcií. Je teda potrebné, aby príslušný súd mohol v tejto súvislosti vykonať potrebné overenia a prípadne vyvodiť dôsledky, ktoré z toho vyplývajú.
- 38 S prihliadnutím na všetky predchádzajúce úvahy sa článok 6 ods. 1 smernice 93/13 v spojení so zásadou efektivity má vykladať v tom zmysle, že nebráni vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej v prípade, že spotrebiteľ nepodnikol kroky pred začatím súdneho konania voči predajcovi alebo dodávateľovi, s ktorým uzavrel zmluvu obsahujúcu nekalú podmienku, tento spotrebiteľ musí znášať svoje vlastné trovy konania, ktoré začal voči tomuto predajcovi alebo dodávateľovi s cieľom uplatniť si práva, ktoré mu zaručuje smernica 93/13, ak uvedený predajca alebo dodávateľ uznal nárok uvedeného spotrebiteľa pred akýmkoľvek spochybnením, hoci bola konštatovaná nekalá povaha tejto podmienky, s výhradou toho, že príslušný vnútroštátny súd môže zohľadniť existenciu ustálenej vnútroštátnej judikatúry konštatujúcej nekalú povahu podobných podmienok a postoj toho istého predajcu alebo dodávateľa, aby dospel k záveru, že tento predajca alebo dodávateľ nekonal v dobrej viere, a prípadne mu v dôsledku toho uloží povinnosť nahradiť tieto trovy konania.

O trovách

- 39 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (štvrtá komora) rozhodol takto:

Článok 6 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách v spojení so zásadou efektivity

sa má vykladať v tom zmysle, že:

nebráni vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej v prípade, že spotrebiteľ nepodnikol kroky pred začatím súdneho konania voči predajcovi alebo dodávateľovi, s ktorým uzavrel zmluvu obsahujúcu nekalú podmienku, tento spotrebiteľ musí znášať svoje vlastné trovy konania, ktoré začal voči tomuto predajcovi alebo dodávateľovi s cieľom uplatniť si práva, ktoré mu zaručuje smernica 93/13, ak uvedený predajca alebo dodávateľ uznal nárok uvedeného spotrebiteľa pred akýmkoľvek spochybnením, hoci bola konštatovaná nekalá povaha tejto podmienky, s výhradou toho, že príslušný vnútroštátny súd môže zohľadniť existenciu ustálenej vnútroštátnej judikatúry konštatujúcej nekalú povahu podobných podmienok a postoj toho istého predajcu alebo dodávateľa, aby dospel k záveru, že tento

predajca alebo dodávateľ nekonal v dobrej viere, a prípadne mu v dôsledku toho uložiť povinnosť nahradiť tieto trovy konania.

Podpisy